

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής της ΓΣΕΕ

Γραμματεία Καταναλωτικού Κινήματος της ΓΣΕΕ

Εκπαιδευτικά προγράμματα της ΓΣΕΕ
για την ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ και την ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοίκηση Κοινωνικών Φορέων

Οδηγός Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Αθήνα
2012

Πράξη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Αξονες Προτεραιότητας: 7 και 8

Υποέργο 1ο

Συνδικαλιστική Εκπαίδευση, Προγράμματα για την Κοινωνική Οικονομία και τα Δικαιώματα του Καταναλωτή, Εσωτερική Αξιολόγηση Πράξης, Νέο Εκπαιδευτικό Υλικό

Ενέργεια 7η

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Έρευνα – αναζήτηση πηγών

- ο Φώτης Κίτσιος, Λέκτορας Πανεπιστημίου ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Επιλογή μελέτη και μετάφραση πηγών

- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Οργάνωση της ύλης - Διαμόρφωση δομής εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

- ο Νίκος Παϊζης, Μαθηματικός – Ερευνητής, Επιστημονικός Σύμβουλος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ,
- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Επιμέλεια περιεχομένου εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

- ο Νίκος Παϊζης, Μαθηματικός – Ερευνητής, Επιστημονικός Σύμβουλος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ,
- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Επεξεργασία, μορφοποίηση – Ψηφιοποίηση υλικού

- ο Νίκος Παϊζης, Μαθηματικός – Ερευνητής, Επιστημονικός Σύμβουλος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ,
- ο Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Δημοσιοποίηση

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 2012

ISBN: 978-618-5006-04-4

Copyright: **ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ** της Γ.Σ.Ε.Ε. (ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ)

Διεύθυνση: 3^η Σεπτεμβρίου 36, 10432 Αθήνα

Τηλ.: 210 5218700, Fax: 210 5218754

Email: kanep@otenet.gr, Ιστότοπος: www.kanep-gsee.gr

Παραγωγή - Εκτύπωση

ΚΑΜΠΥΛΗ Adv. Διεύθυνση: Αντιγόνης 60, Αθήνα

Τηλ.: 210 5156820, Fax: 210 5156811

Διοίκηση Κοινωνικών Φορέων Οδηγός Σπουδών

Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική δράση απευθύνεται σε εργαζόμενους, σε στελέχη και μέλη του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος, στηρίζοντας την προσπάθεια να δημιουργηθούν κόμβοι ενημέρωσης και διάχυσης πληροφοριών σχετικά με την κρισιμότητα της ποιότητας της κατανάλωσης στις σύγχρονες κοινωνίες και δημοκρατίες, αλλά και εστίες εκπαίδευσης των ενεργών πολιτών σε τοπικό επίπεδο.

Στόχος του εγχειρήματος είναι η δημιουργία ενός ενημερωμένου, συνειδητοποιημένου και σύγχρονου καταναλωτικού κινήματος, το οποίο θα συμβάλλει στην ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών και στην ενεργοποίηση των κοινωνικών ομάδων απέναντι στην αસυδοσία και την έλλειψη κοινωνικής ευθύνης στο πεδίο της κατανάλωσης.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα της δράσης αναπτύσσονται στις ακόλουθες 5 Θεματικές Ενότητες:

1. **ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ** (διάρκειας 60 διδακτικών ωρών)
2. **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ** (διάρκειας 40 διδακτικών ωρών)
3. **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** (διάρκειας 60 διδακτικών ωρών)
4. **ΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ - ΑΞΙΕΣ, ΠΡΟΤΥΠΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ** (διάρκειας 20 διδακτικών ωρών)
5. **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ** (διάρκειας 100 διδακτικών ωρών)

Για την αποτελεσματική λειτουργία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων προβλέπεται η λειτουργία ειδικού προγράμματος Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών σε θέματα Καταναλωτή και Κοινωνικής Οικονομίας:

Οι γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι των παραπάνω προγραμμάτων είναι οι εκπαιδευόμενοι:

- να εξοικειωθούν με την εθνική, ευρωπαϊκή και τη διεθνή εμπειρία για την ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας και της Προστασίας των Δικαιωμάτων του Καταναλωτή,
- να αξιοποιήσουν πολλαπλές πηγές ενημέρωσης και βασικές μεθοδολογίες για την ανάλυση δεδομένων και τη λήψη αποφάσεων,
- να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες απαραίτητες για την αναβάθμιση της συνδικαλιστικής δράσης στο σύγχρονο οικονομικο-κοινωνικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

- 1.1. Το καταναλωτικό κίνημα εργαζομένων
- 1.2. Ο Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης (ΣΚΟΚ)
- 1.3. Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (ΕΕΚΕ)

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 2.1. Η ταυτότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

- 3.1. Περιεχόμενο εκπαιδευτικών συναντήσεων
- 3.2. Χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων
- 3.3. Τα φύλλα εργασίας

4. ΘΕΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 4.1. Υποχρεώσεις εκπαιδευομένων
- 4.2. Φοίτηση - Παρουσίες
- 4.3. Πορεία φοίτησης
- 4.4. Αξιολόγηση εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών του προγράμματος
- 4.5. Πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων

5. ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- 5.1. Οι εκπαιδευτές
- 5.2. Η γραμματεία του εκπαιδευτικού προγράμματος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1.1. Το καταναλωτικό κίνημα εργαζομένων

Η απόφαση για την ανάπτυξη ενός καταναλωτικού κινήματος εργαζομένων ψηφίστηκε από το συνέδριο της ΓΣΕΕ το Μάρτιο 2007. Η απόφαση αυτή ξεκίνησε να υλοποιείται με τη Γραμματεία Καταναλωτικού Κινήματος που συγκροτήθηκε για το σκοπό αυτό τον Σεπτέμβριο 2008.

Το καταναλωτικό κίνημα της μισθωτής εργασίας διαρθρώνεται από:

1. το **Σύλλογο Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης** (ΣΚΟΚ) που είναι σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα στο οποίο συμμετέχουν όλα τα μέλη των Διοικήσεων των Συνδικάτων που ανήκουν στη δύναμη της ΓΣΕΕ,
2. την **Ένωση Εργαζόμενων Καταναλωτών Ελλάδας** (ΕΕΚΕ) που είναι Ένωση Καταναλωτών με μέλη τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους, τους άνεργους, τους νέους, τους αυτοαπασχολούμενους και επαγγελματίες με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα,
3. τις **Επιτροπές Καταναλωτικού Κινήματος** που έχουν συσταθεί στα **Εργατικά Κέντρα** που επιθυμούν να μετάσχουν στο καταναλωτικό κίνημα.

1.2. Ο Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης (ΣΚΟΚ)

Η ίδρυση του **Συλλόγου Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης** (Σ.Κ.Ο.Κ.) αποτελεί πρωτοβουλία στελεχών και μελών της ΓΣΕΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων της δύναμής της, που αποσκοπεί να συμβάλλει στην υπεράσπιση και τη βελτίωση της κοινωνικής θέσης της μισθωτής εργασίας μέσω της προώθησης της οικονομικής και κοινωνικής αυτοοργάνωσής της.

Η αναγκαιότητα αυτής της πορείας είναι σήμερα επιτακτική μέσα, ιδιαίτερα, στις συνθήκες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που εξελίσσεται με πρωτοφανή σφοδρότητα.

Η οικονομία της αγοράς βρίσκεται σε βαθειά κρίση και τα κράτη, ιδιαίτερα εκείνα που αντιμετωπίζουν οξυμένα δημοσιονομικά προβλήματα όπως είναι και η Ελλάδα, δεν έχουν ουσιώδη περιθώρια διορθωτικών παρεμβάσεων κοινωνικού χαρακτήρα.

Η κρίση φέρνει μαζί της την ανεργία, τη μερική απασχόληση, τη μείωση των μισθών, την ακύρωση σημαντικών εργασιακών δικαιωμάτων, τη χειροτέρευση των υπηρεσιών τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα της οικονομίας. Παράλληλα, οι τιμές διατηρούνται στα ύψη και οι επιχειρήσεις λειτουργούν με γνώμονα την επιδίωξη της μέγιστης κερδοφορίας τους. Με λίγα λόγια η κρίση επιφέρει τη μείωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής της μισθωτής εργασίας αλλά και των υπολοίπων εργαζόμενων κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων.

Η αντίδραση της μισθωτής εργασίας δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να είναι μόνο συνδικαλιστική. Οφείλει, επίσης, να είναι οικονομική και κοινωνική.

Στις αρχές της εξατομικευμένης επίλυσης των προβλημάτων και της κρατικής μετάθεσης της ευθύνης επίλυσής τους, ο ΣΚΟΚ αντιπαραθέτει τις αρχές της αλληλοβοήθειας και της συμμετοχής. Όχι μόνο για την έξοδο από την κρίση με τις λιγότερες δυνατές συνέπειες αλλά και για τη διαμόρφωση ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου οικονομίας αλλά και δημοκρατικά οργανωμένης κοινωνίας.

Τα ιδρυτικά μέλη του ΣΚΟΚ συμμερίζονται τη διαπίστωση ότι η οικονομική και κοινωνική αυτοοργάνωση της μισθωτής εργασίας σε όλους τους παραγωγικούς τομείς και κλάδους όπου αυτό είναι εφικτό θα αποτελέσει μια ασπίδα προστασίας της απασχόλησής της, του βιοτικού επιπέδου της και της ποιότητας της ζωής της. Ταυτόχρονα θα συμβάλλει αποφασιστικά στην τέλεση των αναγκαίων παραγωγικών αναδιαρθρώσεων που απαιτούνται για τη βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας και τη συγκρότηση ενός νέου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης που θα διέπεται από τις διαχρονικές αξίες της μισθωτής εργασίας:

Συλλογικότητα – Οικονομική και Κοινωνική Αυτό-οργάνωση - Δημοκρατία

Δίχως την οργανωμένη παρέμβασή μας πάνω σ' αυτές της αρχές, οι συνέπειες της τρέχουσας οικονομικής κρίσης και της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων πάνω στην απασχόλησή μας, το βιοτικό επίπεδό μας και την ποιότητα της ζωής μας θα είναι –αναπόφευκτα- δραματικές.

Αυτή η παρέμβαση δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική δίχως την ενεργή συμμετοχή όλων μας. Μόνο η κοινή και συλλογική δράση μας μπορεί να προστατεύσει την απασχόλησή μας, το βιοτικό επίπεδό μας και τα κοινωνικά δικαιώματά μας, δηλαδή την ποιότητα της ζωής μας στο πλαίσιο μιας νέας αναπτυξιακής και βιομηχανικής δυναμικής.

Ο Σύλλογος Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης καλεί κάθε μέλος της ΓΣΕΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων της δύναμής της, κάθε μισθωτό εργαζόμενο και γενικότερα κάθε συμπολίτη μας να ενταχθεί στις γραμμές του και να συμβάλει δημιουργικά με όλες τις δυνάμεις του στην:

- Προβολή των ιδανικών της συλλογικότητας, αλληλοβοήθειας και συμμετοχής της μισθωτής εργασίας.
- Άμεση και έμμεση, ενεργητική υποστήριξη, προώθηση, ανάπτυξη και επέκταση της κοινωνικής αλληλοβοήθειας για την ελάφρυνση συνεπειών της ανεργίας, των χαμηλών εισοδημάτων και γενικότερα της φτώχειας.
- Παρακίνηση των εργαζόμενων για τη συλλογική συμμετοχή τους στο οικονομικό και κοινωνικό γίνεσθαι.
- Παρακίνηση των εργαζόμενων και των άνεργων για τη συμμετοχή τους στις συνδικαλιστικές οργανώσεις.
- Βελτίωση του μορφωτικού, επιστημονικού και πολιτιστικού επιπέδου της μισθωτής εργασίας καθώς της χρήσης των νέων τεχνολογιών επικοινωνιών και διαχείρισης και επεξεργασίας πληροφοριών.
- Συνεργασία και δικτύωση με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστημιακά ιδρύματα και λοιπούς ερευνητικούς οργανισμούς του εσωτερικού και του εξωτερικού.
- Υποβοήθηση του σχηματισμού φορέων κοινωνικής οικονομίας και κατανάλωσης.
- Υποβοήθηση της λειτουργίας και της διαχείρισης των δραστηριοτήτων φορέων κοινωνικής οικονομίας και κατανάλωσης.
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της διαχείρισης φορέων κοινωνικής οικονομίας και κατανάλωσης.
- Εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχών και προσωπικού φορέων κοινωνικής οικονομίας και κατανάλωσης.
- Άμεση και έμμεση, ενεργητική υποστήριξη, προώθηση, ανάπτυξη και επέκταση της άμεσης σύνδεσης της κατανάλωσης με την εγχώρια παραγωγή.
- Ανάδειξη του κοινωνικού οφέλους που προκύπτει από την προτίμηση κατανάλωσης προϊόντων και υπηρεσιών συλλογικών παραγωγικών και εμπορικών οργανώσεων καθώς και των πολύ μικρών και μικρών ιδιωτικών επιχειρήσεων εσωτερικού και εξωτερικού.
- Διάχυση της πληροφόρησης για την κοινωνική οικονομία προς την κοινωνία των πολιτών και των οργανώσεων αυτής και ιδιαίτερας η ενημέρωση των εργαζόμενων μισθωτών καθώς και των συνδικαλιστικών οργανώσεων αυτών.

- Έλεγχος των δραστηριοτήτων, συμπεριφορών και πρακτικών των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές.
- Ανάδειξη του ζητήματος της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων προς τις τοπικές κοινωνίες, τους καταναλωτές, τους εργαζόμενους σ' αυτές και το περιβάλλον.
- Σύσφιξη, συντονισμός δραστηριοτήτων και ανάπτυξη κοινών δράσεων με συναφείς και σχετικούς φορείς του εσωτερικού και εξωτερικού.

1.3. Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (ΕΕΚΕ)

Η ίδρυση της Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (Ε.Ε.Κ.Ε.) αποτελεί πρωτοβουλία μελών του Συλλόγου Κοινωνικής Οικονομίας και Κατανάλωσης (Σ.Κ.Ο.Κ.), που αποσκοπεί να συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής των καταναλωτών.

Τα ιδρυτικά μέλη της ΕΕΚΕ, στελέχη και μέλη της ΓΣΕΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων της δύναμής της, εκκινούν από τη διαπίστωση ότι το βιοτικό επίπεδο και η ποιότητα ζωής των καταναλωτών δεν εξαρτώνται μόνο από το εισόδημά τους όσο και αν αυτό αποτελεί τη θεμελιακή βάση τους.

Εξαρτάται, επίσης, από τις τιμές των προϊόντων και των υπηρεσιών σε σχέση με την ποιότητά τους, την ίδια την ποιότητα, ασφάλεια και υγιεινή τους, την αγοροπωλησία και την παροχή τους μέσω διάφανων συναλλαγών και δίχως την ύπαρξη καταχρηστικών πρακτικών εκ μέρους των προμηθευτών.

Αντ' αυτών, οι αγορές λειτουργούν με όρους κερδοσκοπίας, αισχροκέρδειας, εξαπάτησης του καταναλωτή και καταχρηστικών πρακτικών εκ μέρους των προμηθευτών. Οι τιμές με τις οποίες επιβαρύνονται οι καταναλωτές δεν αντιστοιχούν στην ποιότητα που υποτίθεται ότι αντιπροσωπεύουν.

Η πάλη για την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την ποιότητα της ζωής πρέπει να επεκταθεί από τους χώρους εργασίας και στους χώρους κατανάλωσης για να πετύχει τη συγκρότηση ενός κοινού συνδικαλιστικού και καταναλωτικού μετώπου πάλης.

Το κύριο μέσο που διαθέτουμε στην πάλη μας για την τιθάσευση των τιμών, τη βελτίωση της ποιότητας, τη διασφάλιση της υγιεινής και ασφάλειας των προϊόντων και υπηρεσιών, τον έλεγχο της κερδοσκοπίας, αισχροκέρδειας καθώς και των καταχρηστικών πρακτικών των επιχειρήσεων είναι η στοχευμένη κατεύθυνση της τεράστιας αγοραστικής δύναμης που αθροιστικά συγκροτούν τα χαμηλά εισοδήματά μας και οι μισθοί επιβίωσης που παίρνουμε προς εκείνα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που είναι φθηνές και ποιοτικές.

Η αξιοποίηση αυτού του πανίσχυρου όπλου δεν μπορεί να επιτευχθεί δίχως την ενεργή συμμετοχή όλων μας. Μόνο η κοινή και συλλογική δράση μας μπορεί να προστατεύσει το βιοτικό επίπεδό μας και την απασχόλησή μας.

Δίχως αυτή την οργανωμένη παρέμβασή μας, οι συνέπειες της τρέχουσας οικονομικής κρίσης πάνω στην απασχόλησή μας και το βιοτικό επίπεδό μας θα είναι –αναπόφευκτα- δραματικές.

Οι αρχές που διέπουν τις δραστηριότητες της Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας είναι:

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ – ΕΠΙΛΟΓΗ - ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Οι αρχές αυτές αναδεικνύουν τις διαχρονικές αξίες του κόσμου της εργασίας:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η Ένωση Εργαζόμενων Καταναλωτών Ελλάδας καλεί κάθε καταναλωτή να ενταχθεί στις γραμμές της και να αγωνιστεί μαχητικά μαζί της για:

- Ευαισθητοποίηση των καταναλωτών, βελτίωση της καταναλωτικής συνείδησης, υπεύθυνη καταναλωτική συμπεριφορά.
- Εκμάθηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των καταναλωτών και Εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών, του προσωπικού και των μελών των καταναλωτικών οργανώσεων.
- Έλεγχος της υγιεινής και ασφάλειας των προϊόντων και των υπηρεσιών. Αξιολόγηση της σχέσης ποιότητας / τιμής των προϊόντων και των υπηρεσιών. Υποβοήθηση των καταναλωτών στην επιλογή των προϊόντων που αγοράζουν και των υπηρεσιών που προμηθεύονται μέσω της συνεχούς ενημέρωσής τους.
- Στοχευμένη κατεύθυνση της ενεργούς ζήτησης των καταναλωτών προς τα φθηνά και ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες.
- Αποκλεισμός των προϊόντων παιδικής, υποχρεωτικής και παράνομης εργασίας καθώς και των επιχειρήσεων που δεν είναι φιλικές προς το περιβάλλον.
- Προστασία των καταναλωτών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος καταχρηστικές και κερδοσκοπικές πρακτικές των προμηθευτών.
- Διαφύλαξη του καταναλωτή από την αισχροκέρδεια και εξαπάτηση των κακόβουλων προμηθευτών.
- Υποστήριξη των καταναλωτών στις διενέξεις με τους προμηθευτές σε πραγματικό χρόνο.
- Διαχείριση των καταγγελιών των καταναλωτών και υποβολή συλλογικών αγωγών.
- Παρακολούθηση των προμηθευτών, αξιολόγηση του βαθμού της καταναλωτικής εξυπηρέτησης και ενημέρωση των καταναλωτών.
- Κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων στο λιανικό εμπόριο και τις υπηρεσίες στην ορθή εξυπηρέτηση των καταναλωτών.
- Συνεργασία των καταναλωτικών ενώσεων με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

2.1. Η ταυτότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος

Το Πρόγραμμα Σπουδών **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** έχει περισσότερο πρακτικό και λιγότερο θεωρητικό χαρακτήρα, καθώς στις **3 τριήμερες** συναντήσεις (ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ) συνδέεται με διαδικασίες ενεργητικής μάθησης (εργαστήρια δεξιοτήτων, βιωματικές ασκήσεις, πρακτικές εφαρμογές, συνθετικές εργασίες, παιχνίδια ρόλων, μελέτη περίπτωσης κ.ά.). Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε οι συναντήσεις να λειτουργούν συνδυαστικά και σωρευτικά, να είναι κατά το δυνατόν προσανατολισμένες στη μελέτη και επίλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων-προβλημάτων, να προβάλλουν την ανάγκη διερεύνησης, εξειδίκευσης, εμβάθυνσης, σύνθεσης και αναγωγής από το επί μέρους στο όλο.

Το πρόγραμμα σπουδών **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ**, συνολικής διάρκειας **60** διδακτικών ωρών, περιλαμβάνει συγκεκριμένες ασκήσεις – δράσεις για την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων στις αρχές και τις αξίες του καταναλωτικού, συνεταιριστικού και συνεργατικού κινήματος στη χώρα μας, αλλά και την εξοικείωσή τους με σύγχρονους τρόπους οργάνωσης και διοίκησης των κοινωνικών επιχειρήσεων και φορέων.

Επιπλέον αναπτύσσονται με βιωματικό τρόπο και σύμφωνα με τις τεχνικές Εκπαίδευσης Ενηλίκων, μαθησιακά αντικείμενα που θεματικά καλύπτουν πεδία όπως: τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και τη διαφοροποίησή της από τη συνήθη στην αγορά, την διαρκή έρευνα και αναζήτηση της καινοτομίας, την αποτελεσματική-διαφανή και αποτελεσματική διοίκηση σύμφωνα με τις δημοκρατικές διαδικασίες, τη συλλογική ηγεσία και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, το στρατηγικό και επιχειρηματικό σχεδιασμό, τον κοινωνικό ισολογισμό και την κοινωνική λογοδοσία.

Τα χαρακτηριστικά του προγράμματος **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΤΙΤΛΟΣ	Έδρα Εκπαιδευτικού Κέντρου	Ώρες (σε διάστημα 1,5 μηνών)	Μαθησιακά αντικείμενα	Μέσα
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	Έδρες των Εργατικών Κέντρων	Φυσική παρουσία 56 ώρες	9 Θεματικές Ενότητες με διαθεματική επεξεργασία	➤ Εισήγηση την ολομέλεια από εκπαιδευτή-σύμβουλο ➤ Βιντεο-μάθημα (DVD) ή αξιοποίηση PPS προβολών ➤ Καταγραφή ασκήσεων σε Φύλλα Εργασίας ➤ Ατομικές και Ομαδικές εργασίες
		Ανάπτυξη Εργασιών (ατομικών και ομαδικών) και προσωπικής μελέτης 4 ώρες		Παραδοτέα – Εκπαιδευτικά Υλικά ➤ Οδηγός σπουδών ➤ Βιβλίο ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ➤ Βιβλίο ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ & ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Σε ποιους απευθύνονται

Τα προγράμματα **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** απευθύνονται σε απλούς εργαζόμενους, ανέργους σε στελέχη και μέλη του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα υλοποιείται σε **Τμήματα** των **20-25** εκπαιδευμένων.

Πότε και που θα λειτουργήσει το συγκεκριμένο πρόγραμμα

Κατά την περίοδο από **01/01/2011** έως και **30/06/2013** το πρόγραμμα **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** θα υλοποιηθεί σε **3 τμήματα** στις έδρες των Εργατικών Κέντρων που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον και θα συγκεντρώσουν 20 τουλάχιστον δηλώσεις ενδιαφερομένων.

Συνολικά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα προβλέπεται να εκπαιδευτούν **60** εκπαιδευόμενοι, και θα πραγματοποιηθούν **3.600 ανθρωπώρες**.

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

3.1. Περιεχόμενο εκπαιδευτικών συναντήσεων

Το πρόγραμμα σπουδών του προγράμματος **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** αναπτύσσεται σε **9** εκπαιδευτικές συναντήσεις με το ακόλουθο περιεχόμενο:

Συνάντηση

1η

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Δραστηριότητες

- 1η. Γνωριμία και συνεργασία των μελών της ομάδας.
- 2η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Φώτης Κίτσιος, Κοινωνική επιχειρηματικότητα» (Μέρος Α ερ. 1^η -4^η).
- 3η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Γιώργος Ριζόπουλος, Σύγχρονες μορφές κοινωνικών επιχειρήσεων» (Μέρος Α ερ. 1^η – 2^η).
- 4η. Σε τι διαφέρει ο κοινωνικός από τον συνήθη επιχειρηματία.
- 5η. Τα χαρακτηριστικά του κοινωνικού επιχειρηματία.

Συνάντηση

2η

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Δραστηριότητες

- 6η. Παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχία μιας επιχείρησης.
- 7η. Σύγχρονες τάσεις στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας.
- 8η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Φώτης Κίτσιος, Κοινωνική επιχειρηματικότητα» (Μέρος Β ερ. 4η).
- 9η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Φώτης Κίτσιος, Κοινωνική επιχειρηματικότητα» (Μέρος Β ερ 6η).
- 10η. Αναγνώριση και πρόσβαση σε νέες ευκαιρίες.
- 11η. Ο όρος «καινοτομία».
- 12η. Η έννοια της καινοτομίας.
- 13η. Αναζήτηση καινοτόμων ευκαιριών.

Συνάντηση

3η

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΗΓΕΣΙΑ*Δραστηριότητες*

- 14η. Το δόγμα της προόδου – Σημερινές διαστάσεις του όρου.
- 15η. Τα παράδοξα της δημοκρατίας.
- 16η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Φώτης Κίτσος, Κοινωνική επιχειρηματικότητα» (Μέρος Γ ερ. 2η).
- 17η. Θέματα ηγεσίας.
- 18η. Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού στις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Συνάντηση

4η

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ*Δραστηριότητες*

- 19η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Γιώργος Ριζόπουλος, Σύγχρονες μορφές κοινωνικών επιχειρήσεων» (Μέρος Β ερ. 3η – 5η).
- 20η. Κοινωνικές χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις.
- 21η. Εκτίμηση αναδυομένης στρατηγικής.
- 22η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Φώτης Κίτσος, Κοινωνική επιχειρηματικότητα» (Μέρος Δ ερ. 7η - 8η).
- 23η. Ταινιοθήκη της Εργασίας «Φώτης Κίτσος, Κοινωνική επιχειρηματικότητα» (Μέρος Δ ερ. 1η).

Συνάντηση

5η

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ Ι*Δραστηριότητες*

- 24η. Στρατηγική: η έννοια.
- 25η. Η αναγκαιότητα του στρατηγικού σχεδιασμού στους κοινωνικούς φορείς.
- 26η. Γενικό πλαίσιο στρατηγικής ανάλυσης.
- 27η. Α) ανάλυση εξωτερικών παραγόντων (εξωτερικό περιβάλλον).
- 28η. Β) ανάλυση εσωτερικών παραγόντων (εσωτερικό περιβάλλον).
- 29η. Γ) προσδοκίες-αντιστάσεις ενδιαφερομένων ομάδων.
- 30η. Αξιολόγηση της πορείας που διανύσαμε – ενδιάμεση αξιολόγηση.

Συνάντηση

6η

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ II

Δραστηριότητες

- 31η.Σύνθεση εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος (ανάλυση SWOT).
- 32η.Δραστηριότητα σύνθεσης εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος.
- 33η.Διατύπωση της στρατηγικής (όραμα, σκοποί, επί μέρους στόχοι και δράσεις).
- 34η.Έλεγχος συνέπειας της στρατηγικής.
- 35η.Εφαρμογή κριτηρίων ελέγχου της συνέπειας της στρατηγικής.

Συνάντηση

7η

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Δραστηριότητες

- 36η.Επιχειρηματικός σχεδιασμός.
- 37η.Διαμορφώνοντας κριτήρια επιλογής επιχειρηματικών σχεδίων.

Συνάντηση

8η

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Δραστηριότητες

- 38η.Ταινιοθήκη της Εργασίας «Φώτης Κίτσιος, Κοινωνική επιχειρηματικότητα» (Μέρος Ε ερ. 5η).
- 39η.Ταινιοθήκη της Εργασίας «Κώστας Λαμπρόπουλος, Κοινωνικός ισολογισμός και κοινωνική λογοδοσία» (Μέρος Α ερ. 1η-5η).
- 40η.Μέθοδοι αξιολόγησης κοινωνικού οφέλους.
- 41η.Ανιχνεύοντας δείκτες αποτίμησης του κοινωνικού οφέλους.
- 42η.Ο κοινωνικός δείκτης απόδοσης (Social Return on Investment - SROI).
- 43η.Ο κοινωνικός δείκτης απόδοσης στην πράξη.
- 44η.Ταινιοθήκη της Εργασίας «Κώστας Λαμπρόπουλος, Κοινωνικός ισολογισμός και κοινωνική λογοδοσία» (Μέρος Β ερ. 6η-7η).

Συνάντηση

9η

ΥΠΗΡΕΤΩΝΤΑΣ ΑΞΙΕΣ

Δραστηριότητες

- 45η.Ταινιοθήκη της Εργασίας «Φώτης Κίτσιος, Κοινωνική επιχειρηματικότητα» (Μέρος Στ ερ. 6η).
- 46η.Ταινιοθήκη της Εργασίας «Γιώργος Ριζόπουλος, Σύγχρονες μορφές κοινωνικών επιχειρήσεων» (Μέρος Γ ερ. 6η – 7η).
- 47η.Υπηρετώντας αξίες – Θέτοντας στόχους προσφοράς - Διευρύνοντας το κοινωνικό μ.
- 48η.Απολογισμός και αξιολόγηση του προγράμματος.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΔΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Συνάντηση		1η		2η		3η		4η		5η		6η		7η		8η		9η									
		Πίλος	Παρασκευή	Πίλος	Σάββατο	Πίλος	Κυριακή	Πίλος	Παρασκευή	Πίλος	Σάββατο	Πίλος	Κυριακή	Πίλος	Παρασκευή	Πίλος	Σάββατο	Πίλος	Κυριακή								
ΘΕΜΑ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ		ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ & ΗΓΕΣΙΑ		ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ I		ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ II		ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΥΠΗΡΕΤΟΝΤΑΣ ΑΞΙΕΣ									
Δραστηριότητα	1η	ΠΡΟΠΟΙΙΑ & ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ 30'-40' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΜΙΑΣ 50'-60' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΤΟ ΔΕΛΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΘΥΟΥ 45'-50' Ατομική Εργασία		ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (β' Μερ) DVD 15-20' Εκπαιδευτική ταινία		ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ Η ΕΙΝΟΝΑ PPT 40'-50' Θεωρητική προσέγγιση		ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT PPT 45-50' Θεωρητική προσέγγιση		ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ PPT 60-70' Θεωρητική προσέγγιση		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (β' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (α' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία									
	2η	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (α' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ DVD 50'-60' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ DVD 40'-50' Ατομική Εργασία		Η ΑΝΤΙΚΑΛΟΠΤΙΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ DVD 40'-50' Ατομική Εργασία		ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΣΤΕΡ. & ΕΣΤΕΡ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΚΟΙΝ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΤΟΧΙΑ (α' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (γ' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία									
	3η	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (α' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (β' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (γ' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΛΟΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΝΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ PPT 40'-50' Θεωρητική προσέγγιση		ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΜΕΘΟΔΟΙ ΛΕΙΟΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝ. ΟΦΕΛΟΥΣ PPT 45-50' Θεωρητική προσέγγιση		ΑΞΙΕΣ-ΣΤΟΙΧΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΜΕΡΙΔΙΑ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		Αξιολόγηση του προγράμματος PPT 55-65' Συμπλήρωση ερωτηματολογίου									
	4η	ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΕΙ Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΗΘΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ DVD 40'-50' Ατομική Εργασία		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (β' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΘΕΜΑΤΑ ΗΓΕΣΙΑΣ PPT 40'-50' Θεωρητική προσέγγιση		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (α' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ DVD 40'-50' Ατομική Εργασία		ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΠΕΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ PPT 10' Θεωρητική προσέγγιση															
	5η	ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ DVD 40'-50' Ατομική Εργασία		ΑΝΤΙΘΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΤΕΣ ΝΕΕΣ ΕΥΚΑΡΕΙΣ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (α' Μερ) DVD 10' Εκπαιδευτική ταινία		ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ DVD 40'-50' Ατομική Εργασία		ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΕ PPT 45-50' Θεωρητική προσέγγιση		Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ											
	6η	Ο ΟΡΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ BS 40'-50' Καταιγισμός Ιδεών		Η ΕΙΝΟΝΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ PPT 15-20' Θεωρητική προσέγγιση		ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΕΥΚΑΡΕΩΝ DVD 40'-50' Εργασία σε ΟΜΑΔΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ		ΠΡΟΣΔΕΙΞΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΟΜΑΔΩΝ DVD 40'-50' Ατομική Εργασία		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (β' Μερ) DVD 40'-50' Εκπαιδευτική ταινία		ΚΟΙΝ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΤΟΧΙΑ (β' Μερ) DVD 40'-50' Εκπαιδευτική ταινία															
	7η																										
	8η																										

3.2. Χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

Στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** αξιοποιούνται οι περισσότερες από τις βασικές τεχνικές της εκπαίδευσης ενηλίκων (ομάδες εργασίας, καταιγισμός ιδεών, εμπλουτισμένη εισήγηση, μελέτες περίπτωσης, παιχνίδια ρόλων, εκπαιδευτικά DVD κ.ά.), αλλά και δραστηριότητες γραφής και ανάπτυξης του επιχειρήματος στο γραπτό και στον προφορικό λόγο με αφορμή αντικείμενα που σχετίζονται με την προστασία των δικαιωμάτων του καταναλωτή.

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να διακριθούν στις ακόλουθες ενότητες:

- Σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που στοχεύουν να αναπτύξουν ευρύτερα, ή να εξειδικεύσουν, **τις γνώσεις** των εκπαιδευομένων
- Και σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που στοχεύουν να αναπτύξουν ευρύτερα, ή να εξειδικεύσουν, **τις δεξιότητες** των εκπαιδευομένων.

Το βιωματικό στοιχείο κυριαρχεί στις εκπαιδευτικές δράσεις του προγράμματος **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** και ο εκπαιδευτής δεν έχει υποχρεωτικά το ρόλο του εμπειρογνώμονα και του ειδικού σε κάποιο θέμα, αλλά του συντονιστή της Ομάδας, που διευκολύνει τους εκπαιδευόμενους, μέσα από την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων, την αναζήτηση και επεξεργασία πηγών, την κατάθεση των προσωπικών τους μαρτυριών, την ανάλυση στατιστικών στοιχείων και την τεκμηρίωση των απόψεών τους. Σε ορισμένες συναντήσεις όπου τα θέματα είναι πιο εξειδικευμένα είναι δυνατό να προσκληθεί ειδικευμένος εμπειρογνώμονας, ο οποίος εξειδικεύει τη θεωρητική προσέγγιση σε συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Ο ρόλος του προσκεκλημένου εμπειρογνώμονα καλύπτεται εν μέρει και από τη χρήση των εκπαιδευτικών ταινιών της σειράς «Εκπαιδευτική Ταινιοθήκη της Εργασίας της ΓΣΕΕ» στις οποίες ακαδημαϊκοί δάσκαλοι, εμπειρογνώμονες και ερευνητές εισηγούνται αντικείμενα που διδάσκονται στην Ακαδημία της Εργασίας.

3.3. Τα φύλλα εργασίας

Για την πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων έχουν σχεδιαστεί ειδικά Φύλλα Εργασίας τα οποία περιλαμβάνονται στο Βιβλίο Δραστηριοτήτων. Με τα Φύλλα Εργασίας διευκολύνεται η καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευομένων (Ατομικά Φύλλα Εργασίας), αλλά και η ανάλυση και σύνθεση των απόψεων στην Ομάδα (Ομαδικά Φύλλα Εργασίας).

4. ΘΕΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

4.1. Υποχρεώσεις εκπαιδευομένων

Οι βασικές υποχρεώσεις των εκπαιδευομένων είναι:

- **Συνεχής παρακολούθηση** των εκπαιδευτικών συναντήσεων. Ο βιωματικός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων και η εργασία σε ομάδες δεν επιτρέπει απουσίες.
- **Συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες** (ατομικές και ομαδικές) – Προετοιμασία πριν τις συναντήσεις.

4.2. Φοίτηση - Παρουσίες

Η φοίτηση στο πρόγραμμα **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** είναι **υποχρεωτική** και **συνεχής**. Γνωρίζοντας ωστόσο τις δυσκολίες, που, ως εργαζόμενοι και οικογενειάρχες, έχουν οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι, το ωρολόγιο πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να τους διευκολύνει κατά το δυνατό (έγκαιρα προγραμματισμένα Παρακευο -Σαββατοκύριακα).

4.3. Πορεία φοίτησης

Τα ατομικά στοιχεία των εκπαιδευομένων, αλλά και η πορεία της φοίτησής τους, αποτυπώνεται σε ατομική **Καρτέλα Φοίτησης**, που συμπληρώνεται από τη Γραμματεία του προγράμματος **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** ως προς το σκέλος των ατομικών στοιχείων και των στοιχείων επικοινωνίας, αλλά και ως προς το σκέλος της πορείας φοίτησης (απουσίες, εργασίες, ασκήσεις, παρουσιάσεις κ.ά.).

4.4. Αξιολόγηση εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών του προγράμματος

Οι εκπαιδευόμενοι του προγράμματος **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** αξιολογούνται.

Σκοπός αυτής της αξιολόγησης είναι να διασφαλίσει ότι οι απόφοιτοι του προγράμματος **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** που έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα με επάρκεια, έχουν επιτύχει ικανοποιητικό επίπεδο μάθησης, προκειμένου να αποφοιτήσουν από το πρόγραμμα εκπαίδευσης, και να μπορούν να παρακολουθήσουν εκπαιδευτικά προγράμματα υψηλότερου βαθμού δυσκολίας.

Με τη σειρά τους οι εκπαιδευόμενοι αξιολογούν, τους **εκπαιδευτές** τους αλλά και το περιεχόμενο του **προγράμματος**.

4.5. Πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων

Κάθε εκπαιδευόμενος/η θα αξιολογείται για τις γνώσεις και τις δεξιότητες που κατέκτησε. Με την επιτυχημένη ολοκλήρωση της φοίτησής του θα του απονέμεται σχετικό **Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης**.

Η διαδικασία αξιολόγησης ενισχύεται από την αυτό-αξιολόγηση του εκπαιδευόμενου και την άποψη των υπολοίπων εκπαιδευομένων.

Η τελική αξιολόγηση κάθε εκπαιδευόμενου/-ης γίνεται από τους εκπαιδευτές του με τεκμηριωμένη άποψη που συζητούν υποχρεωτικά με τον/την εκπαιδευόμενο/η.

5. ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** υπάγεται στην πράξη «**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ – Α.Π. 7 & 8**», το οποίο έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2007-2013, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», Άξονας Προτεραιότητας 7 & 8, που συγχρηματοδοτείται την Ευρωπαϊκή Ένωση, και έχει λάβει υπόψη της τον προγραμματισμό και τις στρατηγικές επιλογές της **Γραμματείας Καταναλωτικού Κινήματος** της ΓΣΕΕ και της **Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας**

Η δομή του προγράμματος **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** σχεδιάστηκε ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές του ανάγκες και να διασφαλίζονται, στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ, υψηλές προδιαγραφές ποιότητας υπηρεσιών προς εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους.

5.1. Οι εκπαιδευτές

Οι εκπαιδευτές του προγράμματος **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ** επιλέγονται από το Μητρώο Εκπαιδευτών για θέματα **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** και **ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ**, στο οποίο περιλαμβάνονται απόφοιτοι του Προγράμματος της Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών – Συμβούλων ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ στο οποίο διδάχτηκαν όλες τις τεχνικές μάθησης που περιλαμβάνονται στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Οι εκπαιδευτές σε κάθε τμήμα είναι δύο με εναλλασσόμενους ρόλους **Εκπαιδευτή** και **Βοηθού Εκπαιδευτή** σε κάθε δραστηριότητα.

Οι εκπαιδευτές είναι υπεύθυνοι για την όλη εκπαιδευτική διαδικασία του προγράμματος, την επικοινωνία και την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων.

5.2. Η γραμματεία του εκπαιδευτικού προγράμματος

Η Γραμματεία φέρει την ευθύνη της **διοικητικής** και **γραμματειακής** διεκπεραίωσης του εκπαιδευτικού προγράμματος και συμβάλλει, από κοινού με τους Εκπαιδευτές, στο συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων του.

Γραμματεία Καταναλωτικού Κινήματος
ΓΣΕΕ

Φωτογραφία Εξώφυλλου
RLE Associates LLC
<http://rleassociates.com>

Κέντρο Ανάπτυξης
Εκπαιδευτικής Πολιτικής
της ΓΣΕΕ

3^{ης} Σεπτεμβρίου 36, 10432 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 210 – 52 18 700, Φαξ: 210 – 52 18 754
Email: kanep@otenet.gr
Ιστοσελίδα: www.kanep-gsee.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

978-618-5006-04-4